

GENESIS 26

Tööversioon, viimane uuendus 24.10.2022

Tõlkinud Urmas Nõmmik.¹ Lähtetekstiks on *Codex Leningradensis*'e tekst BHS-i väljaandes. Seda on korrigeeritud varasema tõenäolise, veel rikkemata teksti suunas. Ümarsulud (.) tähistavad mõttelisi täiendusi, nurksulud [.] lähtetekstile lisatud sõnu, ülakomad ‘.’ sõnade ümber märgivad parandatud teksti. Pärinimede kirjaviis järgib „Heebrea keele transkriptsiooni soovituslikke reegleid eesti keeleruumi jaoks“, ilmunud teose *Mišnatraktaat „Sabat“* (Šabbat). Piibel kontekstis, 2. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2015, lisana (lk 140–148), vt ka <https://usuteaduskond.ut.ee/et/sisu/juhendid-ja-avalduste-vormid>. Tagasiside tõlkijale urmas.nommik@ut.ee.

1 Siis olnud nälg maal – välja arvatud varasem nälg, mis oli olnud Avrahámi päevil – ja Jitshák läinud vilistite kuninga Avimélehi juurde Gerári. 2 Siis ilmunud talle Jhvh ja ütelnud: „Ära mine alla Egiptusesse. Ela maal, mille kohta ma ütlen sulle: 3 ela võõrana selsinasel maal! Ma olen sinuga ja ma õnnistan sind, sest sulle ja su soole annan ma kõik needsinased maad. Ja ma pean vannet, mida ma vandusin su isale Avrahámile. 4 Ja ma rohkendan su sugu nagu taevatähti ja ma annan su soole kõik needsinased maad ja kõik maa rahvad õnnistavad end su soo kaudu, 5 seepärast et [su isa] Avrahám kuulas mu häält ning järgis mu kohustusi, mu käske, mu seadusi ja mu juhiseid.“ 6 Siis elanud Jitshák Geráris. 7 Siis küsinud selle paiga mehed ta naise kohta ja ta ütelnud: „Ta on mu õde“, sest ta kartis öelda „[see on] mu naine, et selle paiga mehed ei tapaks mind Rivká pärast, sest ta on ilusa välimusega“.

8 Siis juhtunud, et kui ta päevad seal pikaks venisid, heitis vilistite kuningas Aviméleh pilgu läbi oma akna ning nägi, et näe, Jitshák vallatleb oma naise Rivkága. 9 Siis kutsunud Aviméleh Jitshákki ja ütelnud: „Ah, näe, ta on su naine! Ja miks ütlesid sa: ta on mu õde?“ Siis ütelnud talle Jitshák: „Sest mõtlesin: et ma ei sureks tema pärast.“ 10 Siis ütles Aviméleh: „Miks sa tegid seda meile? Ainult vähe (puudus), et üks rahva hulgast oleks maganud su naisega. Ja sa oleksid meie peale toonud süü.“ 11 Siis käskinud Aviméleh kogu 'oma rahvast', öeldes: „Kes puudutab sedasinast meest ja ta naist, peab surema!“

12 Siis külvanud Jitshák selsinasel maal ja kogunud² selsinasel aastal sajakordselt – ja Jhvh õnnistanud teda. 13 Siis rikastunud mees ja läinud tõesti rikkamaks, kuni olnud väga rikas. 14 Siis olnud tal lambakarja ja veisekarja ja suur teenijaskond. Siis kadestanud vilistid teda. – 15 Ja kõik kaevud, mille olid kaevanud ta isa sulased ta isa Avrahámi päevil, sulgesid vilistid ning täitsid pinnasega. – 16 Siis ütelnud Aviméleh Jitshákile: „Mine ära meie juurest, sest sa oled meist palju vägevam.“ 17 Siis läinud sealt Jitshák ja asunud laagrisse Gerári vadi juurde ning elanud seal. 18 Siis elas Jitshák ja kaevas (uuesti) veekaevud, mille olid kaevanud ta isa Avrahámi 'sulased' ja mille olid vilistid kinni ajanud

¹ © Urmas Nõmmik, 2020.

² Sõna-sõnalt: „leidis“.

pärast Avrahámi surma. Siis ta pani neile nimed, nagu oli neid nimetanud ta isa. 19 Siis kaevanud Jitsháki teenrid vadi juures ja leidnud sealt elava vee kaevu. 20 Siis rielnud Gerári karjased Jitsháki karjastega, öeldes: „Meie oma on see vesi“. Siis pannud ta selle kaevu nimeks Esek, sest nad olid temaga tülitsevad. 21 Siis kaevanud nad järgmise kaevu, aga rielnud ka selle pärast. Siis pannud ta selle nimeks Sitná. 22 Siis liikunud ta sealt edasi ja kaevanud järgmise kaevu ning nad ei rielnud selle pärast. Siis pannud ta selle nimeks Rehovót ning ütelnud: „Aga nüüd, Jhvh on meid avardanud ja me oleme muutunud viljakaks sel maal.“ 23 Siis läks ta sealt üles Be’ér Ševasse. 24 Siis ilmus Jhvh talle selsinasel ööl ja ütles: „Mina olen su isa Avrahámi Jumal. Ära karda, sest mina olen sinuga! Ja ma õnnistan sind ja rohkendan su sugu mu sulase Avrahámi pärast.“ 25 Siis ehitas ta seal altari ning pöördus Jhvh poole³. Siis püstitas ta seal oma telgi ja Jitsháki sulased süvendasid seal kaevu.

26 Aviméleh läks tema juurde Gerárist, ja Ahuzzát ta sõprade hulgast ja tema väepealik Fihól. 27 Siis ütelnud neile Jitshák: „Mispärast tulite mu juurde? – Teie, kes te vihkate mind ja saatsite mu ära enda juurest.“ 28 Siis ütelnud nad: „Oleme tõesti näinud, et Jhvh on sinuga, ja mõtlesime: olgu kokkulepe meie vahel – meie ja sinu vahel, ja me tahame teha sinuga lepingu –, 29 et sa ei teeks meile kurja, nõnda nagu meie ei ole sind puudutanud ja nõnda nagu oleme teinud sulle ainult head ning saatnud sind ära rahu. – ‘Nüüd sina’, Jhvh on sind õnnistanud!“ 30 Siis teinud ta neile peo ja nad söönud ja joonud. 31 Siis tõusnud nad hommikul (vara) ning vandunud kumbki üksteisele. Siis saatnud Jitshák nad ära ja nad läinud ta juurest rahu.

32 Siis juhtus selsinasel päeval, et Jitsháki sulased tulid ja teatasid talle selle kaevu kohta, mille nad olid kaevanud, ja ütlesid talle: „Leidsime vett.“ 33 Siis nimetas ta selle Šiv’á. Seepärast on selle linna nimi Be’ér Ševa kuni tänase päevani.

34 Juhtus siis, kui Esáv oli nelikümmend aastat vana, et ta võttis naiseks hett Be’éri tütre Jehudíti ja hett Elóni tütre Basemáti. 35 Ja nad (naised) olid meelehärmiks Jitshákile ja Rivkále.

³ Sõna-sõnalt: „hüüdis Jhvh nime“.